

Державна податкова служба України

ГУ ДПС у Тернопільській області

**Допомога з тимчасової
непрацездатності від
фонду
загальнообов'язкового
державного соціального
страхування: ПДФО та
військовий збір**

Офіційний вебпортал Державної податкової служби України:
tax.gov.ua.

Інформаційно-довідковий департамент ДПС України: 0-800-501-007

"Гаряча лінія" ДПС України: "Пульс": 0-800-501-007 (напрямок «4»)

Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг: 0-800-501-007
(напрямок «2»)

Підготовлено до друку ГУ ДПС у Тернопільській області
листопад – 2022, наклад 50 прим.

Відповідно до частини першої ст. 19 Закону України від 23 вересня 1999 року №1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (в редакції Закону України від 28 грудня 2014 року №77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці) (далі – Закон №1105) право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.

Статтею 20 Закону №1105 встановлено види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Зокрема, за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надається такий вид матеріального забезпечення як допомога з тимчасової непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною).

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, регламентується ст. 178 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Згідно з п. 178.3 ст. 178 ПКУ оподаткуванням доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного виду незалежної професійної діяльності.

Отже, дохід у вигляді матеріального забезпечення, який виплачується фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування, не включається до доходу фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, проте оподатковується за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податків – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розд. IV ПКУ, відповідно до п. п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ якого не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, зокрема, сума страхових виплат, які отримує такий платник з фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування згідно із законом, указами Президента України та актами Кабінету Міністрів України.

Водночас слід зауважити, що винятки, передбачені п. п. 165.1.1 п.

165.1 ст. 165 ПКУ, не поширюються на виплату заробітної плати, грошової (вихідної) допомоги при виході на пенсію (у відставку) та виплату, пов'язану з тимчасовою втратою працездатності.

При цьому до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податків включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 ПКУ.

Також вказані доходи є об'єктом оподаткування військовим збором.

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 ПКУ.

Податковий агент, поняття якого наведено у п. п. 14.1.180 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, що нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб і військовий збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку 18 відс., визначену ст. 167 ПКУ, та ставку військового збору 1.5 відс., встановлену п. п. 1.3 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

Отже, допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, нарахована (виплачена) особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування, є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором, а фонд є податковим агентом щодо такого доходу.

Наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 №4 затверджено форму Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Розрахунок) та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Порядок №4).

Згідно з Довідником ознак доходів фізичних осіб, наведених у додатку 2 до Порядку №4, сума допомоги з тимчасової непрацездатності відображається податковим агентом у додатку 4ДФ до Розрахунку за ознакою доходу – «127».

Підписуйтесь на Telegram-канал Державної податкової служби України
https://t.me/tax_gov_ua

Спілкуйтеся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу
«[InfoTAX](#)»